0/c

A-I/4/2313/ 21

द्वितीयसत्रार्द्धम्

चतुर्थपत्रम्

नव्यन्यायः

समयः घण्टात्रयम् **पूर्णाङ्काः 80**

अ. सर्वे अतिलघूत्तरीयाः प्रश्नाः समाधेयाः। **(15×2=30)**

1. परामर्शे अप्रामाण्यसंशये सत्यपि मणिकारमते कुतो न संशयरूपानुमितिः?
2. विषययोः विरोधः किंरूपः?
3. विप्रतिपत्तिपदस्यार्थः कः?
4. सिद्धान्ते अवधारणत्वं किं रूपम्?
5. समीचीनो हेतुरित्यस्य कोऽर्थः?
6. उद्बोधकसद्भावः कथं निर्णीयते?
7. सामग्रीणां बलनिर्णयः कस्मात् भवति?
8. व्यवहर्तव्यस्य विशिष्टस्याप्रसिद्धत्वेऽपि प्रतिज्ञादिप्रयोगः कथं सम्भवति?
9. सत्प्रतिपक्षहेतुदोषान् दर्शयत।
10. जिज्ञासापदार्थः कः?
11. कीदृशज्ञानं प्रति व्याप्यदर्शनस्य हेतुत्वं मिश्रसम्मतम्?

अथवा

विशिष्टबुद्धिं प्रति बाधनिश्चयस्य केन रूपेण प्रतिबन्धकत्वम्?

12. दोषसद्भावे उपनीतभानसामग्रीलौकिकसन्निकर्षघटितसामग्र्योः मध्ये कस्याः बलवत्त्वम्?

अथवा

विशेषदर्शनघटितसामग्र्याः बलवत्त्वे उदाहरणं किम्?

13. अनैकान्तिकानां किं फलम्?

अथवा

प्रकरणसमस्य जिज्ञासां प्रति हेतुत्वं कथम्?

14. असिद्धेः फलं किम्?

अथवा

'प्रकृतसाध्यहेत्वोः किं तत्त्वमि'त्यस्यार्थं लिखत।

15. किं नाम आहार्यत्वम्?

अथवा

संशयत्वं किंरूपम्?

ब. सर्वे लघूत्तरीयाः प्रश्नाः समाधेयाः। (5×6=30)

16. सत्प्रतिपक्षस्थले परामर्शद्वयावस्थानं कथमिति प्रतिपादयत।

17. निबन्धे हेत्वाभासानां फलद्वारकं लक्षणमित्येतत् विशदयत।

अथवा

प्रतिबध्यतावच्छेदकभेदेऽपि न प्रतिबध्यताभेदः इति वदताम् 'अन्ये तु' काराणां मतमनूद्य निरस्यत।

18. सामग्रीणां विशिष्य न्यूनाधिकसमबलभावं चिन्तयत।

अथवा

'अथ विरोधिनो निर्णयः अनुमितिप्रतिबन्धकः' इत्यादिदीधितिग्रन्थं व्याख्यात।

19. घटोऽभिधेयः प्रमेयत्वादित्यादौ प्रकरणसमः कथं सम्भवतीति विचारयत।

अथवा

'अत्राहुः' इत्यादिना दीधितौ कृतं संशयानुमितिनिरासं लिखत।

20. तद्व्याप्यदर्शनस्यावधारणात्मकज्ञाने एव हेतुत्वमिति मिश्रमतं प्रतिपादयत।

स. दीर्घोत्तरीयः प्रश्नः समाधेयः। (1×20=20)

21. सत्प्रतिपक्षविभाजकलक्षणे अविरोध्यन्तस्य सार्थक्यं प्रदर्श्य कुत्र तद्विशेषणमिति चिन्तयत।

अथवा

लाघवज्ञानवशात् यत्र सत्प्रतिपक्षभावः तत्र संशयानुमितिः वारयितुं न शक्यते इति वदतां 'केचित्तु' काराणां मतं लिखत।

अथवा

'इदन्त्ववधेयम्' इत्यादिना उक्तमिच्छायाः उत्तेजकत्वपक्षं निरूपयत।